

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de Minister en Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vragen ter beantwoording voorgelegd over de volgende brieven:

- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 01-07-2014 inzake de aanbieding aangepast rapport Ketenonderzoek eindexamens VO (Kamerstuk 31 289-195);
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 29-10-2013, inzake Examinering in het voortgezet onderwijs (Kamerstuk 31 289-178);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 07-07-2014 inzake reactie op een klacht van een docent Frans op het centraal examen Frans vwo 2014 (2014Z13100);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 01-04-2014 ter aanbieding van het jaarverslag 2013 van het College voor Examens (Kamerstuk 33 750-VIII-105);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 12-07-2013, aanbieding jaarverslag 2012 College voor Examens (Kamerstuk 33 400-VIII-158);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 17-02-2014 inzake ontheffing tweede moderne vreemde taal (Kamerstuk 31 289-183);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 18-04-2014 inzake verslag gesprek tussen College voor Examens, Cito en hoogleraren over examens Nederlands havo en vwo (Kamerstuk 31 289-188);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 12-03-2014 inzake antwoorden op vragen van de commissie over cijfer rekenen op een bijlage bij de cijferlijst (Kamerstuk 31 332-26);
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 25-11-2013 inzake cijfer rekenen op een bijlage bij de cijferlijst (Kamerstuk 31 332-24)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 16-01-2014 inzake de lessen van de Islamitische scholengemeenschap Ibn Ghaldoun (Kamerstuk 31 289, nr. 182)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 19-11-2013 inzake de reactie op het bezwaar tegen weigering school om kinderen te plaatsen van ouders die streven naar voortbestaan van Islamitische school Ibn Ghaldoun (Kamerstuk 31 289-179)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 17-10-2013 inzake update onderzoek OM naar examenfraude (Kamerstuk 31 289-177)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 02-10-2013 inzake de toekomst van de leerlingen van Ibn Ghaldoun (Kamerstuk 31 289-174)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 10-09-2013 inzake inspectierapport bestuurlijk handelen Ibn Ghaldoun (Kamerstuk 31 289, nr. 166)
- Brief van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 22-08-2013 inzake de stand van zaken examenfraude (Kamerstuk 31 289-164)
- Brief Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 04-07-2013 inzake de stand van zaken Ibn Ghaldoun en examenfraude (Kamerstuk 31 289-158)

- Brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 31-01-2014 inzake schoolexamenfraude bij ROC van Amsterdam (31 524-191)

Voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

- 1 Hoelang voor het moment van afname worden examens op scholen opgeslagen?
- 2 Op welke manieren trekt u voor de centrale examinering in het onderwijs lering uit de manieren waarop men bij de theorie-examens voor de rijvaardigheidsbewijzen heeft leren rekening houden met de manieren waarop moderne technieken mogelijkheden tot fraude hebben geschapen, die vroeger helemaal niet bestonden en die bij oudere docenten vaak helemaal onbekend zijn?
- 3 Hoeveel scholen kiezen voor de wettelijk toegestane constructie waarbij leerlingen examen doen voor verschillende vakken op verschillende niveaus? Wat is de reden dat sommige andere scholen niet voor zo'n constructie kiezen?
- 4 Hoeveel incidenten zijn er elk jaar met geoorloofde en niet-geoorloofde hulpmiddelen bij het centraal schriftelijk eindexamen? Hoe wordt bevorderd dat de onduidelijkheid bij scholen wordt weggenomen?
- 5 Wat zijn de fluctuaties van geslaagde kandidaten per jaar in de afgelopen twintig jaar?
- 6 Hoe is de causaliteit tussen de aanscherping van de exameneisen op een aantal kernvakken en de stijging van het percentage geslaagde kandidaten aangetoond?
- 7 Waaruit blijkt dat de aanscherping van exameneisen de oorzaak is van de stijging in het percentage geslaagde kandidaten, en niet mogelijke verschillen in de complexiteit van examens, toegenomen afstroom of andere redenen?
- 8 Wat is het verband tussen de stijging in de gemiddelde cijfers voor de kernvakken en de stijging in het percentage geslaagde kandidaten?
- 9 Hoe komt u tot de conclusie dat ce- en kv-regels¹ verantwoordelijk zijn voor de algemene stijging, aangezien in de examenmonitor staat dat zonder de ce-, en kv-regels de slagingspercentages nog hoger waren geweest?
- 10 Zijn er in de afgelopen vijf jaar grote veranderingen geweest in de leer methode voor de kernvakken?
- 11 Is het mogelijk dat het feit, dat in 2012 relatief veel leerlingen in de examenklas niet zijn aangemeld voor het examen, het slagingspercentage in 2013 positief heeft beïnvloed?
- 12 Hoe verloopt de berekening waarbij op basis van de beschikbare examengegevens op individueel niveau de examenuitslag berekend wordt voor de situatie waarin de strengere exameneisen niet van kracht zouden zijn?
- 13 Is er een formele klachtenmogelijkheid voor docenten, leerlingen of ouders over de inhoud van de examens en/of de inhoud van de correctievoorschriften? Op welke wijze worden deze klachten behandeld?
- 14 Hoeveel inhoudelijke klachten zijn er in de afgelopen vijf jaar geweest (per jaar uitgesplitst) en voor welke vakken in welke richtingen?
- 15 Bij hoeveel examens zijn er na een klacht (direct) aanpassingen doorgevoerd in correctievoorschriften?
- 16 Hoe betrouwbaar zijn positieve Rit- en Rir-waarden² bij examenvragen als indicator van de validiteit van een afzonderlijke examenvraag bij een examen waarbij in totaliteit een substantieel deel van de examenvragen vakinhoudelijk niet deugt?
- 17 Hoe wordt de validiteit van een examen Frans beoordeeld in het geval dat native speakers van het Frans bij zo'n examen hooguit een acht daarvoor kunnen behalen?

- 18 Heerst er bij de vakinhoudelijke verenigingen vertrouwen in een validiteit van de normeringssystematiek van de centrale examens voortgezet onderwijs? Zo ja, welke indicaties heeft u daarvoor? Zo neen, wat onderneemt het College voor Examens om zo'n vertrouwen te creëren?
- 19 Weet u of het College voor Examens destijds gereageerd heeft op de vakinhoudelijke kritiek in het artikel «Leraren Frans klagen over examens» in het Nederlands Dagblad van 11 juni 2012³? Zo ja, wat was de reactie?
- 20 Delen in Nederland hoogleraren Franse taal en cultuur, zoals de Nijmeegse linguïst prof. dr. Haïke Jacobs, het eigen oordeel van het College voor Examens dat de validiteit van de examens Frans in orde is?
- 21 Weet u hoe het College voor Examens verklaart dat er bij de examens voor de exacte vakken telkens lijsten met errata verschijnen? Welke invloed heeft dit op de kwaliteit van deze examens?
- 22 Weet u of het College voor Examens consequenties verbindt aan klachten dat het antwoordmodel bij de filosofie-examens vaak niet consistent was met de vraagstellingen en er ook vakinhoudelijke fouten zaten in de antwoordmodellen?
- 23 Wat gaat u doen om passend onderwijs aan te bieden met examinering, nu bekend is dat hoogbegaafden, autisten, chronisch zieken en ook andere kinderen vaak een disharmonisch profiel hebben? Wordt het (beter) mogelijk om op vwo-niveau wiskunde te doen en andere vakken op havo-niveau? Bent u bereid dit samen met het College voor Examens te onderzoeken? Betekent passend onderwijs ook dat we in deze zin passend gaan examineren?
- 24 Bent u zich bewust van de blokkerende werking in de onderbouw van de verplichte talen voor kinderen met bètatalent en daarnaast bijvoorbeeld dyslexie of een andere beperking en dat kinderen dan voortijdig afstromen naar lagere onderwijstypen, terwijl ze in het vierde jaar ontheffing van de verplichte tweede taal kunnen krijgen? Welke consequenties verbindt u hieraan?
- 25 Heeft u kennisgenomen van voorbeelden uit Engeland waar men in het ene vak examen doet op (wat wij zouden noemen) vwo-niveau en het andere op (wat wij zouden noemen) vmbo-niveau? Bestaan er praktische bezwaren die een dergelijke wijze van examinering in Nederland in de weg staan?
- 26 Is het waar dat pas vanaf het vierde jaar in het vwo ontheffing van een tweede moderne vreemde taal kan worden aangevraagd?
- 27 Wat betekent het feit dat ontheffing van een tweede moderne vreemde taal pas vanaf 4-vwo mogelijk is, voor leerlingen in de onderbouw met een ernstige vorm van dyslexie?
- 28 Hoe vaak kiezen kinderen met een ernstige vorm van dyslexie voor een wetenschappelijke studie, aangezien wordt aangegeven dat de ontheffingsmogelijkheid voor de tweede moderne vreemde taal pas vanaf 4-vwo geldt, in verband met de toegang tot een wetenschappelijke studie. Hoeveel van deze kinderen kiezen voor een bètastudie?
- 29 Waarom is ontheffing van een tweede moderne taal vanaf het begin van het vwo niet mogelijk?
- 30 Heeft het College voor Examens kennisgenomen van de klachten over vraag 16 van het vwo-examen Nederlands 2014-I waarin de examenkandidaten een vakinhoudelijk onjuiste titel moesten verklaren alsof deze wel deugde? Zo ja, wat was de reactie?
- 31 Heeft het College voor Examens in 2014 opnieuw een gesprek gevoerd met hoogleraren taalkunde inzake de inhoud van het examen Nederlands en de nieuwe kritiek daarop?

- 32 Is het mogelijk in het mbo/aoc⁴ alternatieven of aanpassingen in de examinering toe te laten, die een gehandicapte leerling in staat stelt aan alle kwalificatie-eisen te voldoen?
- 33 Mogen er in bepaalde situaties hulpmiddelen bij het examen worden gebruikt door leerlingen in het mbo/aoc?
- 34 Zijn er alternatieve invullingen van het examenprogramma mogelijk op één onderdeel in het mbo/aoc?
- 35 Kunt u aangeven hoe een alternatieve invulling van één examenonderdeel uitwerkt in het geval van een leerling theatertechniek in een rolstoel, die fysiek belemmerd is om een lamp aan het plafond van het theater te monteren?
- 36 Hoe vaak hebben uw ambtsvoorganger en uzelf de afgelopen jaren gebruik gemaakt of gebruik moeten maken van de verantwoordelijkheid die de Kamer met het amendement van de leden Besselink en De Vries op stuk nr. 31 411, nr. 13 de Minister (of Staatssecretaris) heeft gegeven voor het examenstelsel en voor de kwaliteit en inhoud van de examenprogramma's om het College voor Examens te corrigeren?

¹ Centraal examen- en kernvakkenregels

² Item-totaalcorrelatie (Rit) en item-restcorrelatie (Rir).

³ Bron: <http://www.nd.nl/artikelen/2012/juni/09/leraren-frans-klagen-over-examens>

⁴ Aoc: Agrarisch opleidingscentrum